

Výlet č. 5 (čtvrtek 8.8. 2024)

Trasa N

Výhledy, bus (682 m) – zelená – Nad pramenem Halštrova (733 m) **(1 km)** – zelená – Bílý Halštrov, pramen, odb. (719 m) **(1,2 km)** – zelená – Bílý Halštrov, pramen (718 m) a zpět **(1,4 km)** – zelená – Pod pramenem Halštrova (708 m) **(1,7 km)** – zelená – U Marty (643 m) **(4,2 km)** – zelená – Verněřov (585 m) **(6,7 km)** – zelená – Dolní Paseky, bus (555 m) **(8,7 km)** – zelená – Dolní Paseky, min. pramen (545 m) **(9,2 km)** – zelená – Bílý Halštrov, rozc. (537 m) **(10,2 km)** – žlutá – Bílý Halštrov, přehr. (528 m) **(10,7 km)** – žlutá – Halštrov, chat. osada (528 m) **(11 km)** – žlutá – Rozc. Pod Hájem (695 m) **(12,5 km)** – žlutá – Háj, rozhl. (758 m) **(13,5 km)** – modrá – Aš, sídl., bus (626 m) **(15,5 km)** – modrá – Aš, nám. (zast. bus Aš, kino) (636 m) **(16 km)**

Trasa S

Podhradí, bus (548 m) – modrá – Pod Sněžnou jámou (585 m) **(1,5 km)** – modrá – Rozcestí pod Hájem (695 m) **(3 km)** – modrá – Háj, rozhl. (758 m) **(4 km)** – žlutá – Dolní Paseky (555 m) **(7 km)** – zelená – Verněřov (585 m) **(9 km)** – zelená – U Marty (643 m) **(11,5 km)** – zelená – Pod pramenem Halštrova (708 m) **(14 km)** – zelená – Bílý Halštrov, pramen, odb. (719 m) **(14,3 km)** – zelená – Bílý Halštrov, pram. (718 m) a zpět **(14,5 km)** – zelená – Nad pramenem Halštrova (733 m) **(14,8 km)** – žlutá – Výhledy, CZ/D (731 m) **(15,3 km)** – žlutá (gelber Strich) – Barendorf (714 m) **(16,3 km)** – červená – Kapellenberg, rozhl. (759 m) **(17,7 km)** – červená – Schönberg, zám. (590 m) **(19 km)** – zelená (grüner Strich) – Velký rybník, rozc. (528 m) **(20,2 km)** – zelená (grüner Strich) – Kyselka, pramen (496 m) **(21,9 km)** – modrá – U Kyselky (CZ/D) (481 m) **(22,3 km)** – modrá – Skalná (465 m) **(24,3 km)**

Trasa V

Podhradí, bus (548 m) – **dále viz trasa S** – Nad pramenem Halštrova (733 m) **(14,8 km)** – zelená – Výhledy, bus (682 m) **(15,8 km)** – žlutá – U Křižovnické hájovny (637 m) **(17,8 km)** – modrá – Goethovy sk. (659 m) **(18,3 km)** – modrá – Goethův kámen, odb. (643 m) **(18,8 km)** – modrá – Skalka (602 m) **(20,3 km)** – modrá – Dolní Ovčín, ryb. (582 m) **(21,3 km)** – žlutá – Hazlov, golf. hřiště (681 m) **(22,3 km)** – žlutá – Bývalý Neuengrün (CZ/D) (618 m) **(22,8 km)** – žlutá (gelber strich) – Schönberg, zám. (590 m) **(24,7 km)** – zelená (grüner Strich) – Vel. rybník, rozc. (528 m) **(25,9 km)** – zelená (grüner Strich) – Kyselka, pramen (496 m) **(27,6 km)** – modrá – U Kyselky (CZ/D) (481 m) **(28 km)** – modrá – Skalná (465 m) **(30 km)**

Spojení (čtvrtek 8.8. 2024)

bus Skalná (8:36) – Františkovy Lázně, městské sady (8:50 **přestup**)
bus Františkovy Lázně, městské sady (9:10) – Hazlov, Výhledy (9:28) – Podhradí (9:54)

bus Aš, sídliště (14:05, 14:50, 15:36, 17:11, 18:08) – Aš, kino (14:07, 14:52, 15:38, 17:13, 18:11) – Františkovy Lázně, měst. sady (14:45, 15:21, 16:14, 17:43, 18:42 **přestup**)
bus Fr. Lázně, měst. sady (14:53, 15:27, 16:58, 18:30, 19:58) – Skalná (15:08, 15:39, 17:10, 18:47, 20:08)

bus Aš, sídliště (17:11) – Aš, kino (17:13) – Cheb, aut. nádr. (17:55 **přestup**)
vlak NAD Cheb (18:01) – Skalná (18:22)

vlak Aš, město (16:40) – Františkovy Lázně (17:07 **přestup**)
bus Františkovy Lázně, městské sady (17:25) – Skalná (17:40)

Zajímavosti a pamětihodnosti

Podhradí – ve stejnojmenné obci zřícenina hradu Neuberg založeného před rokem 1288 Albrechtem z Neubergu (ve 14. stol. za Zedtwitzů střediskem Ašska), hrad opuštěn po požáru za 30-leté války, dochovány základy hradních budov a 22 m vysoká válcová hradní věž, opatřená v roce 2018 konstrukcí vnějšího ocelového točitého schodiště ke vchodu do věže asi 10 m nad zemí (též zajištěna statika věže a oprava vnitřního schodiště), dnes slouží jako rozhledna, ve 2. pol. 17. stol. postaven v předhradí barokní zámek a po roce 1750 postupně další budovy (jako sídlo využíván tzv. Nový zámek, Starý zámek jako budova hospodářské správy), pozůstatky zámků zaniklých ve 20. století byly odkryty a zakonzervovány po roce 2010, v obci významná církevní památka – pův. gotický evang. kostel Krista Dobrého pastýře z 15. stol., barokně přestavěný v l. 1678-1712 (nejst. evangelický kostel v bývalém Rakousku-Uhersku), jižně od kostela pomníky padlých ve válkách v 19. stol. a v l. 1914-18; **Háj** (758 m) – svorový suk, nejv. vrchol české části Smrčin, na vrcholu 34 m vysoká kamenná rozhledna z l. 1902-04 s výhledem na Smrčiny (Fichtelgebirge), Krušné hory, Slavkovský a Český les, pod vrcholem mezi silnicí od hřbitova a odbočkou k rozhledně sportovně-rekreační areál s osvětlenou in-line dráhou dlouhou 1400 m (v zimě využívána pro běžecké lyžování), lezeckou stěnou, víceúčelovým hřištěm s umělým povrchem a minigolfem, v sousedství areálu 3 sjezdovky s umělým zasněžováním; **Aš** – **viz výlet č. 2**; **Dolní Paseky** – část města Aš, ves doložena roku 1315, osídlení patrně již dříve (jedno z prvních sídlišť v Ašském výběžku), v terénu znatelné tvrziště z 15. století a pozůstatky vodního díla rozdělující vodu Bílého Halštrova pro papírnu a 2 mlýny, u mostku smírčí kříž, v pavilonu radioaktivní pramen, ve vsi několik hrázdných domů, sz. od vsi vodní nádrž Bílý Halštrov sloužící jako zdroj pitné a průmyslové vody pro město Aš (koupání zakázáno); **Verněřov** – část města Aš, odvaly po těžbě cínu v 16. stol., ze 20. stol. pozůstatky důlních staveb využívaných při dopravě suroviny do blízké vápenky, přírodní památka Verněřovské doly (0,26 ha, vyhl. v roce 1999), která chrání odval starého důlního díla s výskytem žilníku složeného z křemene, amblygonitu a K-živce (světově unikátní typ mineralizace); **Pramen Bílého Halštrova** (Quelle Weiße Elster) – pramen podchycený jednoduchým jímacím objektem byl v roce 1898 architektonicky dotvořen, vyhledávaný cíl turistů zejména z Německa, pro které má řeka Elster podobný význam jako pro Čechy Vltava, délka toku je 257 km (na území ČR jen 11 km), u města Halle se zprava vlévá do řeky Saale; **Výhledy** – ve vsi v zahradě č. p. 10 pam. chráněné narušené středověké kruhové tvrziště vystupující asi 1 m nad terén (archeologická lokalita), z přádelny založené v roce 1825 dochováno sklepení a obvodové zdivo; **Goethova skalka** – přír. památka (2,56 ha, vyhl. v l. 1972 a 1998) chránící skalní útvar ze žily šedého až bílého křemene, skály součástí ašského křemen. valu, který zde tvoří skupinu vypreparovaných, morfologicky nápadných skal (hřeben 3 až 15 m vysokého valu se rozpadá na skalky a pilíře), návštěvy básníka J.W. Goetheho připomíná pamětní deska z poč. 19. století (zřízena nákladem chebského rady Grünera), cvičné horolezecké terény; **Skalka** – v osadě přízemní usedlost chebského typu č. p. 29 s hrázdným štítem, kolnou a hrázdnou stodolou; **Kapellenberg** (Kapličkový vrch) – granitový vrch (757 m), na vrcholu 19 m vysoká dřevěná rozhledna z r. 1993, postavená na místě pův. rozhledny z r. 1931, výhled na Krušné hory, Český a Slavkovský les, Smrčiny, Chebsko a Ašsko a další oblasti Německa, na vrcholu triangulační kámen střeoevropského měření z roku 1864, obranné hradiště se 2 příkopy a v roce 1916 odkrytými základy kamenné tvrže pravděpodobně využíval Friedrich Barbarossa pro ochranu cest z Chebska do Vogtlandu, vých. od vrcholu vedle Zlaté studny zřícenina kaple sv. Uršuly, postavené na přelomu 14.-15. stol., na jižním svahu příznivé podmínky pro teplomilné rostliny; **Schönberg** – ves uváděna již r. 1261, raně barokní zámek ze 17. stol. s osmibokou strážní věží z 15. stol., evangelický kostel Panny Marie z let 1910-11 se zajímavou věží od lipského architekta J. Zeiřiga, přeshraniční naučná stezka “Z hradu na zámek” (tzv. Zámecká cesta) spojuje ves přes zaniklou osadu Velký Rybník s městem Skalná; **Skalná** – **viz výlet č. 1**

Možnosti občerstvení

Podhradí, Aš, Háj u Aše, Výhledy, Kiosek Golf Resort Hazlov, Schönberg, Skalná

Turistická přístřeší a odpočívadla: Háj u Aše, nad přehr. Bílý Halštrov, Dolní Paseky, útulna Verněřov, útulna U Marty, přístřešek Záhoř, u pram. Bílého Halštrova, Kapellenberg, vyhlídka nad Schönbergem, při cestě od Velkého Rybníka ke Kyselce, pramen Kyselka